2018-2019
8. SINIF ATATÜRK VE CUMHURİYET DENEMESİ

Bayram DEMİR'in dizgisiyle
Eyüp HAYTA başkanlığında hazırlanmıştır.

Sorularıyla Katkıda Bulunanlar

Eyüp Hayta
Murat Çelik
Orhan Balcı
Ümit Şen

Bu sınav öğrencilerimizin 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı 1.Dönem Çalışmalarını Değerlendirmek Amacıyla Hazırlanmış, 1. Dönem Kazanımları Dikkate Alınarak Oluşturulmuştur.

ATATÜRK'Ü ANIYORUZ
1881-193∞

Cevap Anahtarı QR Kodda

1 ve 3. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

1 Cumhuriyet, egemenliğin kayıtsız şartsız millette olduğu yönetim şeklidir. Bu yönetim şeklinde halk yönetimde söz sahibidir. Halk bunu ülkeyi yönetecekleri kendisi seçerek gerçekleştirir. Yani bu rejimde halk, oylama yoluyla başa geçecekleri belirler ve kendi istediği kişi tarafından yönetilir.
Cumhuriyet dünya tarihinde gelmiş geçmiş en iyi yönetim şekillerindendir. Çünkü cumhuriyet; seçme özgürlüğü, çünkü cumhuriyet özgürlük demektir. Ülkemiz cumhuriyete Kurtuluş Savaşı'nda kazanılan başarı ile kavuştu. Cumhuriyetten önce vatanımız Osmanlı Devleti iken yönetim padişahın elindeydi. Halkın padişahı seçme gibi bir yetkisi yoktu. Birinci Dünya Savaşı yenilgisinin ardından Kurtuluş Savaşı ile yurdumuzu düşman işgalinden kurtardık. Yeni devlet kurulmasının ardından Mustafa Kemal Atatürk, yeni Türk devletinin yönetim şeklini cumhuriyet olarak belirledi. 29 Ekim 1923'te TBMM tarafından cumhuriyet ilan edildi……

Yukarıdaki parçaya göre,

I.Cumhuriyet sayesinde özgürlüğümüze kavuştuk.
II.Gelişmiş ülkelerdeki halklar cumhuriyet sayesinde yönetimde söz sahibi olur.
III.Cumhuriyet en iyi yönetim şeklidir.
IV.Halk ülkeyi kimin yöneteciğine karar verir.

verilen yargılardan hangileri <u>çıkarılamaz?</u>

A) I ve II B) II ve III

C) I ve IV D) III ve IV

2 (I)Atatürk, Türk ulusu için en iyi yönetim şeklinin Cumhuriyet olduğuna inandı ve bu konudaki kararlarını, Kurtuluş Savaşı sırasında ve sonrasında uyguladı.(II) Ulus egemenliğine dayanan yeni Türk devletini kurma çalışmalarına başladı. (III)TBMM'nin açılmasına ve yeni bir hükümetin kurulmasına önder oldu. (IV)En iyi yönetim şekli olması sebebiyle cumhuriyetin ilan edilmesini sağladı.

Yukarıdaki paragrafın kaç numaralı cümlesinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II

C) III D) IV

3 **Verilen metin aşağıdakilerden hangisiyle devam ettirilebilir?**

A) Cumhuriyet, Mustafa Kemal'in aklında olan bir rejimdir. Halkın kendi kendini yönetmesi, halkın egemenliğine dayanan bir yönetim sistemi olması nedeniyle 29 Ekim 1923'te ilan edilmiştir. Böylece Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur.

B) Cumhuriyet, halkın egemenliğine dayanan bir yönetim şeklidir. Cumhuriyet, hukukun üstünlüğüne dayanan ve halkın arzularını önceleyen bir yönetim şeklidir. Cumhuriyet, modern zamanların devlet rejimi olarak içinde bulunduğumuz yüzyılda devletlerin tercih ettiği bir sistemdir.

C) Yeni Türk devletinin adı Türkiye Cumhuriyeti, ilk cumhurbaşkanı ise Mustafa Kemal Atatürk oldu.

D) Cumhuriyet, halka değer veren ve yönetimde halkın söz sahibi olduğu bir yönetimdir. Cumhuriyet, insanların sosyal haklarını da korur. Bu nedenle en önemli sistemlerden biridir.

4 Mustafa Kemal, Harp Okulu ve Harp Akademisindeki yıllarını İstanbul'da geçirdi. "Bir kurmay subay kesinlikle yabancı dil bilmelidir, bunun aksini düşünmek büyük bir hatadır." diyerek Fransızca öğrenmeye daha çok zaman ayırdı. Bu amaçla İstanbul'un Batı'ya açılan yüzü olan Beyoğlu'nda sahibi Fransız olan bir pansiyona yerleşti. Burada Fransa'dan getirttiği kitap, gazete ve dergileri okuyarak dünyayı tanıma imkanına kavuştu. Bu yolla edindiği bilgileri ve düşünceleri yaymak amacıyla da arkadaşlarıyla birlikte bir gazete çıkardı.

"Başlık metinde anlatılanları en iyi biçimde özetleyen söz ya da söz grubudur." **buna göre yukarıdaki parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

A) Yabancı Dilin Önemi

B) Gerçek Aydın Mustafa Kemal

C) Mustafa Kemal'in Gençlik Yılları

D) Mustafa Kemal ve İstanbul Günleri

5 N) Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu cumhurbaşkanı olarak sistemli inkılaplar yapan Mustafa Kemal, sosyal, siyasal, ekonomik kalkınmaların gerçekleşmesinde de önemli ölçüde gelişmelerin yaşanmasına neden olmuştur. Cumhuriyetin bize kazandırdıkları, kadın hakları, sosyal haklar, eğitim hakları şeklinde gerçekleşmiştir.

M) Cumhuriyet, halkın egemenliğine dayanan bir yönetim şeklidir. Cumhuriyet, halkın devlet yönetiminde söz sahibi olmasıdır. Cumhuriyet bir yönetim şeklidir. En iyi şekilde çalıştığı rejim demokrasi olarak tanımlanmaktadır. Cumhuriyet bütün sistemleriyle ve kurumlarıyla halkın sosyal refahının yükselmesinde ve ekonomik gelişmelerin yaşanmasında da önemli etkilere sahiptir.

L) Cumhuriyet, yaklaşık 100 yıldır gelişimini sürdürmektedir. Her gelen hükümet, cumhuriyete bir şeyler katmıştır. Cumhuriyetin gelişim göstermesinde devletin hükümetleri etkili olmuştur. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin ayrılması ve demokratik bir rejimin oluşması da cumhuriyete katkı sağlamıştır.

S) Cumhuriyet, ülkemizde 1923 yılında ilan edilmiştir. Saltanatın kaldırılmasıyla birlikte, Milli Mücadele yıllarının hemen ardından cumhuriyet ilan edilmiştir. Cumhuriyetin ilan edilmesi, Mustafa Kemal sayesinde olmuştur. Ankara Meclisinde kabul edilen seçimlerle ilk cumhurbaşkanı olmuştur.

T) Cumhuriyet sayesinde, kadınlar da devlet yönetiminde etkili olmuştur. Halk yönetimde söz sahibi olmuştur. Eğitim kurumları ve tarih kurumları kurulmuştur. Eğitim ve öğretim birleştirilmiştir. Bilim ve fen çalışmaları yapılmıştır. Fabrikalar açılmıştır. Ekonomik kalkınma planları yapılmıştır. Cumhuriyet sayesinde halkın dediğinin yapılması sağlanmak istenmiştir

Numaralandırılmış paragraflarla anlamlı bir metin oluşturmak istediğimizde doğru sıralama nasıl olur?

A) S-N-T-L-M
B) M-N-T-S-L
C) S-N-M-T-L
D) M-S-N-L-T

6 "Gençlerimiz ve her gelecek kuşak bilmelidir ki, bu vatanda kurduğumuz Cumhuriyet yönetimi, Atatürk'ün önderliğinde çok büyük fedakârlıklarla kazanılan bir ölüm kalım savaşından sonra gerçekleştirilmiştir. Bu büyük başarının arkasında binlerce şehidin, binlerce gazinin harcı vardır. Bu bakımdan, kurulan bu büyük eserin her yönü ile gelişmesi, geliştirilmesi, doğabilecek her türlü tehlikeden titizlikle korunması, Cumhuriyet kuşaklarının Atatürk'e ve onun inkılâp arkadaşlarına borçlu olduğu kaçınılmaz bir görevdir. Cumhuriyet kuşakları, bu görevin bilinci içinde, kendilerine bırakılan emaneti daima koruyacaklar, Türkiye Cumhuriyeti'ni Büyük Önder'in çizdiği yolda ebediyen yaşatacaklardır."

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki metinle alakalı <u>değildir?</u>

A) Kendini yönet, dünyayı yönetecek gücü bulabilirsin.

B) Lider dediğin önde yürüyen değil yol gösteren olmalıdır.

C) Başarılı olan bir şeye bakarsanız iyi bir liderin izini görürsünüz.

D) O sizin için çalışıyorsa siz de onun için çalışırsınız.

7 **Atatürk'e ait aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi bir söz öbeğinden oluşmaktadır?**

A) Birlik ve beraberlik, ölümden başka her şeyi yener.

B) Cumhuriyet, düşüncesi hür, anlayışı hür, vicdanı hür nesiller ister.

C) Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.

D) Bağımsızlık, uğruna ölmesini bilen toplumların hakkıdır.

8 Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh." sözüyle ortaya koyduğu asıl gaye, dünya insanlığının tümünün barış ve huzur içinde yaşamasını temin etmektir. Adından da anlaşıldığı gibi Atatürkçü düşünce sisteminin temel taşlarından olan bu düşüncenin amacı yurt içinde ve yurt dışında sürekli bir barış ortamının sağlanmasıdır. Dünya üzerinde huzur ve güven ortamının sağlanmasına Atatürk tarafından çok önem verilmiştir çünkü dünya barışı sonucu ortaya çıkan huzur ve güven ortamının da ülkelerin ve milletlerin gelişip kalkınmasına hizmet edeceği düşünülmektedir. Diğer bir deyişle dünya milletlerinin kalkınıp güçlenebilmesi ancak ve ancak dünya barışı sonucunda ortaya çıkabilecek huzur ve güven ortamı ile sağlanacaktır.

Yukarıdaki paragrafta anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

A) Öyküleme B) Betimleme

C) Açıklama D) Tartışma

9 **Aşağıdakilerden hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Bu olumsuzluklar bize etki eder mi diye düşünmeden duramıyordu.

B) Birçok kişi Atatürk'ü anmak için tören alanına gidiyorlardı.

C) Savaş alanında hiç kimse boş durmuyor, herkes düşmanı bozguna uğratmak için canını ortaya koyuyordu.

D) Atatürk'ü seven ve inanan insanlar, onun emanetini sonsuza kadar taşıyacaktır.

10 (I)Yaptığı harplerin heyecanı, kazandığı zaferlerin sevinci belki onu ağlatmamıştır. (II)Fakat bu bir avuç Türk yavrusunun içten gelen coşkunluğu heyecandan gözlerini bulandırmıştı.(III) Gözlerine dolan yaşları tutmak için dudaklarını ısırdı. (IV) Sonra heyecandan titreyen bir sesle yanında duranlara hiç unutamayacağım şu sözleri söyledi:
-İşte benim neslim bunlar!

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde adlaşmış sıfat fiil vardır?

A) I B) II

C) III D) IV

11 Mustafa Kemal'in Ankara'sında beni çok ilgilendiren, en çok heyecanlandıran olay, herhâlde o iğde ağacının başından geçenlerle ilgili olanıdır. Bozkırın, acı bir unutulmuşluk uykusundan Mustafa Kemal tarafından uyandırıldığı o günlerde, (1)Çankaya'dan Meclise giden yol üstünde olacak, güzel bir iğde ağacı varmış. Tek bir ağaç... Ve Mustafa Kemal ne zaman o ağacın önünden geçse, arabada ne kadar önemli bir sorun konuşuluyorsa konuşulsun yanındakinin ya da kendisinin sözünü keser. Artık öğrendiği için, şoför de (2) arabayı o sırada yavaşlatır ve Mustafa Kemal yanında kine gösterir: "Bak! Bu benim iğde ağacım!" Soylu, yapmacıksız, içten bir sevgidir bu. Mustafa Kemal yalnızca o iğde ağacını sevmiyordu elbette. O bir (3) doğa sevdalısıydı ve çorak (4)Ankara onu elbette özlüyordu. Yeni Ankara'yı ağaçlı, yeşil bir şehir hâline getirmek onun tutkusuydu. Ve iğde ağacı bu tutkunun simgesiydi.

Metnin olay örgüsü dikkate alındığında olayın kaç numaralı yerde geçtiği söylenemez?

A) I B) II

C) III D) IV

12 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "olmak" **fiili anlamına uygun kullanılmamıştır?**

A) Atatürk'ün siroz olduğu anlaşılmıştı. (hastalanmak)

B) Cahilliği yok etmek için seferber oldu. (Yetişmek, olgunlaşmak)

C) Kara tahta başında eğitim vererek başöğretmen oldu. (makam,nitelik kazanmak)

D) Diğer ülkelerle ilişkiler dostça olsun isterdi. (Sürdürmek, yürütmek)

13 Yerel bir radyo, Atatürk'ün en sevdiği şarkıları her sabah olmak üzere çalmak istemektedir. Haftanın ilk gününden başlayarak son gününe kadar günde bir şarkı çalmayı planlamaktadır. Çalacakları şarkılar şunlardır: Kırmızı Gülün Âli Var, Yanık Ömer, Çökermeden Çıktım da Halil'im, Sarı Zeybek, Havada Bulut Yok, Köroğlu Solağı, Kışlalar Doldu Bugün. Bu şarkıların hangi gün çalınacağıyla ilgili bilinenler şunlardır:

• Haftanın son günü Kışlalar Doldu Bugün şarkısı çalınmayacaktır.
• Havada Bulut Yok şarkısı çaldıktan iki gün sonra Köroğlu Solağı çalınacaktır.
• Çökertmeden Çıktım da Halil'im şarkısı haftanın tam ortasında çalınacaktır.
• Kışlalar Doldu Bugün, Köroğlu Solağından sonra çalınacaktır

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesin yanlıştır?

A) Pazartesi Kırmızı Gülün Adı Var şarkısı çalınabilir.

B) Köroğlu Solağı cumartesi çalınacaktır.

C) Sarı Zeybek pazar veya salı çalınacaktır.

D) Yanık Ömer çarşamba günü Havada Bulut Yok şarkısından sonra çalınabilir.

14 **Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?**

A) 11 Temmuz 1932'de Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal'in davetini aldım.

B) Duvarları krem, döşemeleri de kahve renkli bu büyük salonun orta yerindeki uzun masanın başında oturuyorlardı.

C) O masanın etrafında Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti azaları da vardı.

D) Reisicumhur'un yüksek düşüncesi sevinçle karşılandı.

15 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümle temel cümlenin nesnesi durumundadır?**

A) Sanatkar, toplumda uzun çaba ve çalışmalardan sonra alnında ışığı ilk duyan insandır.

B) Bu vatan uğrunda şehit olan evlatlarımızı sevgiyle anıyoruz.

C) Milletin hayatı tehlikeye maruz kalmadıkça savaş bir cinayettir.

D) Bir milletin sanat yeteneği güzel sanatlara verdiği değerle ölçülür.

16 Bir Amerikalı kadın gazeteci, Atatürk'e:
''İşlerinizde nasıl başarılı oluyorsunuz( ) '' diye sormuş ve şu cevabı almıştı:
( )Ben bir işte nasıl başarılı olacağımı düşünmem. O işe neler engel olur( ) diye düşünürüm. Engelleri kaldırdım mı( )iş zaten kendi kendine yürür.( )

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (?) (“) (?) (,) (“)

B) (?) (“) (,) (?) (“)

C) (?) (“) (,) (,) (“)

D) (?) (“) (“) (?) (“)

17 (1)Trenden inen Mustafa Kemal İstasyon'dan şehre doğru, bir süre yaya olarak yürüdü. (2)O'nu görmek için gelen bir kadın, Atatürk'ün yolunu keserek ayağına kapandı. (3)Gözyaşlarına hakim olamayarak şöyle haykırdı (4) “Bastığın toprağa kurban olayım Paşam!” (5)Mustafa Kemal, bu güneşten yüzü yanmış kadının elinden tutup ayağa kaldırdı ve ona şöyle seslendi (6)“Kahraman Türk kadını! Sen yerlerde sürünmeye değil, omuzlar üzerinde yükselmeye layıksın.”

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde tüm fiilimsi çeşitlerinin örneği vardır?

A) Yalnız 1 B) 1 ve 5

C) Yalnız 2 D) 3 ve 6

18 "Kurtuluş Savaşı zaferle sona ermiş, vatan ve millet kurtulmuştu. Bazıları sanıyordu ki Atatürk'ün önderlik rolü artık bitmişti. Hâlbuki onun kalbinde Türk milletinin yüzyıllardan beri şifa bulmayan yaraları kanıyordu; anavatandan düşmanı kovmakla her şey tamam olmuyordu, o tekrar gelebilirdi. Bunun önüne geçmek için kökleri içimizde olan sebepleri de yok etmek gerekirdi. Atatürk en büyük derdin, halkın cahilliği olduğunu görüyor, onun kafasını aydınlatınca hızla yükseleceğini biliyordu."

Altı çizili cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Karşılaştırma cümlesi değildir.

B) Koşul sonuç cümlesidir.

C) Üç fiilimsi türü de vardır.

D) Bir tane sıfat fiil vardır.

19 I. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
II. Anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
III. Yükleme uzak düşmüş özneden sonra konur.
IV. Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi yukarıdaki virgüle ait açıklamalara ait bir örnek olmaz?

A) Efendiler, hepiniz milletvekili olabilirsiniz, hatta Cumhurbaşkanı olabilirsiniz, fakat sanatçı olamazsınız.

B) Mustafa Kemal, istilacı güçleri Mehmetçiğin süngüsü ile vatanın bağrından söküp atmıştır.

C) Türkiye'nin güvenini amaç edinen, başka ulusun aleyhinde olmayan bir barış yolu, her zaman bizim ilkemiz olacaktır, demiştir.

D) Atatürk'ün en sevdiği kitaplar arasında Çalıkuşu, Beyaz Zambaklar Ülkesinde, Toplumsal Mukavele gibi kitaplar vardır.

20 Ey Türk Gençliği!
Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyeti'ni, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.
Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kasdedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr-ü zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.
Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

Aşağıdakilerden hangisi Gençliğe Hitabe'nin metin planı (giriş, gelişme, sonuç) dikkate alındığında hangi seçenek farklı bir bölümden alınmış olabilir?

A) Cumhuriyeti savunmak için asil bir kana sahip olmamız

B) Ülke yöneticilerinin düşmanlarla iş birliği yapması

C) Ülkenin işgal edilmiş olması

D) Milletin çok fakir olması